

การออกแบบและปรับปรุงอาคาร เพื่อการอนุรักษ์พลังงานในอาคาร

อวกซ์

วิกิแห่งธรรมชาติ

สู่สมดุลแห่งเทคโนโลยีและการประหยัดพลังงาน

เพื่อเรียนรู้แนวทางการใช้ชีวิตร่วมกับธรรมชาติ
และเทคโนโลยีอย่างสมดุล ตลอดจนแสวงหาจิตสำนึก
แห่งการประหยัดพลังงานอย่างแท้จริง

สุกัศน์ เขียมวัฒนา

อวชช

วิกิแห่งธรรมชาติ

สุทัศน์ เยี่ยมวัฒนา

เขียนภาพประกอบโดย
พงษ์พีชญ์ บุญศิริ

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

ค้นหาหนังสือที่ต้องการ ได้เร็ว ทันใจ ที่ www.se-ed.com

ฮวงจู้ย วิถีแห่งธรรมชาติ

โดย สุทัศน์ เขียมวัฒนา

สงวนลิขสิทธิ์ในประเทศไทยตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ © พ.ศ. 2556 โดย สุทัศน์ เขียมวัฒนา
ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ดัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์ หรือกระทำการอื่นใด โดยวิธีการใดๆ ในรูปแบบใดๆ
ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อทุกประเภท หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ
นอกจากจะได้รับอนุญาต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สุทัศน์ เขียมวัฒนา.

ฮวงจู้ย วิถีแห่งธรรมชาติ. --กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2556.

1. ฮวงจู้ย.
I. ชื่อเรื่อง.
133.3337

ISBN (e-book) : 978-616-08-0942-4

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย

 บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

อาคารทีซีไอเอฟ ทาวเวอร์ ชั้น 19 เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด แขวงบางนา
เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260 โทรศัพท์ 0-2739-8000

[หากมีคำแนะนำหรือติชม สามารถติดต่อได้ที่ comment@se-ed.com]

คำนำ

ผู้เขียนในฐานะคนทำงานที่เกี่ยวข้องอยู่กับงานด้านสถาปัตยกรรม มีหน้าที่ในการออกแบบบ้านให้กับเจ้าของบ้านที่กำลังจะปลูกสร้างอาคารบ้านเรือน จากประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาพบว่า เจ้าของบ้านส่วนหนึ่งจะให้ความสำคัญกับคติความเชื่อทางด้านฮวงจุ้ยมากเป็นพิเศษ และนับวันคติความเชื่อทางฮวงจุ้ยนี้ก็ยังได้รับความนิยมแพร่หลายเป็นวงกว้างมากขึ้นเรื่อยๆ อิทธิพลของฮวงจุ้ยนี้ส่งผลกระทบต่อวิชาสถาปัตยกรรม ซึ่งสถาปนิกนั้น นอกจากจะต้องมีหน้าที่ออกแบบบ้านให้ถูกต้องตรงตามหลักการออกแบบพื้นฐานทางสถาปัตยกรรมแล้ว ยังต้องออกแบบบ้านให้ตรงตามความประสงค์ของเจ้าของบ้านด้วย ในกรณีที่เจ้าของบ้านมีความเชื่อทางฮวงจุ้ย สถาปนิกก็ต้องออกแบบบ้านให้สอดคล้องหรืออย่างน้อยก็ต้องออกแบบให้ไม่ขัดแย้งกับข้อกำหนดทางฮวงจุ้ยด้วย ผู้เขียนจึงได้สนใจหันมาเรียนรู้และทำความเข้าใจในหลักความเชื่อทางฮวงจุ้ยนี้ให้มากขึ้น ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะได้มีแนวทางในการทำงานที่ชัดเจน ออกแบบบ้านได้ถูกต้องตามหลักพื้นฐานทางวิชาการ และไม่ขัดแย้งกับความเชื่อของท่านเจ้าของบ้าน

จากการศึกษาผู้เขียนพบว่า ฮวงจุ้ยมีข้อกำหนดกฎเกณฑ์อยู่มากมายหลายประการ สิ่งที่น่าสนใจคือ กฎเกณฑ์หรือข้อกำหนดส่วนใหญ่เหล่านั้นสามารถอธิบายเชื่อมโยงถึงที่มาและเหตุผลต่างๆ ที่แฝงอยู่ได้ด้วยหลักการและความรู้พื้นฐานทางวิชาการในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ทางด้านวิศวกรรมโครงสร้างเกี่ยวกับความปลอดภัยในอาคาร ความรู้ทางด้านภูมิสถาปัตยกรรมเกี่ยวกับ

การจัดสวน ความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรมภายในเกี่ยวกับการจัดวางเครื่องเรือนในอาคาร ตลอดจนความรู้ทางด้านการอนุรักษ์พลังงานในอาคารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างอาคารกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เป็นต้น แต่มีความเชื่ออีกบางส่วนที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลทางวิชาการ ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้เขียนยังศึกษาค้นคว้าได้ไม่ละเอียดเพียงพอ หรืออาจเป็นเพียงความเชื่อที่ไม่มีเหตุผลใดๆ รองรับอยู่เลยก็ได้ เกิดจากการถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นเวลานาน หรือมีการต่อเติมเสริมแต่งข้อมูลจนผิดเพี้ยนไปก็เป็นได้ จากความรู้เหล่านี้ทำให้ผู้เขียนสามารถทำงานออกแบบให้กับเจ้าของบ้านที่เชื่อถือในสวนจุกได้อย่างมีแนวทางที่ชัดเจนขึ้น ทำงานได้อย่างมีหลักการ คงไว้ซึ่งหลักเกณฑ์พื้นฐานทางวิชาการ และผสมผสานเข้ากับความเชื่อทางสวนจุกได้อย่างสอดคล้อง สามารถสื่อสารอธิบายกับเจ้าของบ้านด้วยความเข้าใจ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องตรงตามสาเหตุที่แท้จริง

ข้อกำหนดทางสวนจุกที่ผู้เขียนคิดว่าน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งคือ ข้อกำหนดที่สามารถอธิบายเชื่อมโยงได้ด้วยหลักความรู้ทางด้านการอนุรักษ์พลังงานในอาคาร ซึ่งมีข้อควรปฏิบัติที่สอดคล้องสัมพันธ์กันอยู่หลายประการ ถ้าท่านเจ้าของบ้านได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางสวนจุกเหล่านี้ก็จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการประหยัดพลังงานในอาคารได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ถ้าท่านเจ้าของบ้านได้รับรู้ข้อมูลและแนวทางในการอนุรักษ์พลังงานเพิ่มเติม ก็จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการประหยัดพลังงานได้มากยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงขอใช้โอกาสนี้ในการพูดคุยและบอกเล่าเกร็ดความรู้เล็กๆ น้อยๆ ทางด้านการอนุรักษ์พลังงานในอาคารให้กับท่านเจ้าของบ้านได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการช่วยกันประหยัดพลังงานในอาคารให้มากยิ่งขึ้น

หนังสือ “สวนจุก วิธีแห่งธรรมชาติ : สู่มรดกแห่งเทคโนโลยีการประหยัดพลังงาน” เล่มนี้ จึงเกิดขึ้นเพื่อสื่อสารกับท่านเจ้าของบ้าน โดยใช้หลักความเชื่อทางสวนจุกเป็นสะพานเชื่อมไปสู่การอนุรักษ์พลังงานในอาคาร โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมให้เกิดการประหยัดพลังงานเป็นสำคัญ มิได้มีเจตนาที่จะสนับสนุนหรือหักล้างความคิดความเชื่อใดๆ ทั้งสิ้น ผู้เขียนหวังว่าหนังสือเล่ม

นี้จะทำให้ท่านผู้อ่านหรือท่านเจ้าของบ้าน ได้มีแนวทางในการออกแบบและปรับปรุงอาคารเพื่อการประหยัดพลังงานได้บ้างตามสมควร แนวทางปฏิบัติในหนังสือเล่มนี้เป็นแนวทางที่ปฏิบัติได้อย่างง่ายๆ ไม่ยุ่งยากสลับซับซ้อน และไม่จำเป็นต้องลงทุนลงแรงมากมายแต่อย่างใด อาศัยเพียงแค่ความเข้าใจและความตั้งใจเล็กๆ น้อยๆ ก็จะสามารถประหยัดพลังงานในอาคารได้

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเมื่อท่านอ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว ท่านจะได้รับความสุขสบายภายในบ้านพักอาศัยของท่านอย่างเต็มที่ สุขกายสบายตัวเพราะได้อยู่ในบ้านที่มีอากาศบริสุทธิ์สดชื่น ลมพัดเย็นสบาย อากาศหมุนเวียนและถ่ายเทได้สะดวก สุขใจสบายกระเป๋าเพราะได้ประหยัดค่าพลังงานไฟฟ้าภายในบ้าน และมีผลพลอยได้คือ ความสบายออกสบายใจที่ปรับปรุงบ้านได้สอดคล้องตามหลักความเชื่อทางฮวงจุ้ย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงแด่ครูอาจารย์ผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ และท่านผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เขียนหนังสือ ตลอดจนเอกสารต่างๆ ที่ผู้เขียนได้นำมาใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิง

สุทัศน์ เยี่ยมวัฒนา

สารบัญ

บทนำ 11

บทที่ 1 ชัยภูมิที่ตั้ง 15

- ๑ หน้าต้องมีน้ำ หลังต้องพิงเขา 17
- ๑ ชัยภูมิประเทศไทย 18
- ๑ ตะวันอ้อมใต้ 21
- ๑ อย่าปลูกเรือนขวางตะวัน 24
- ๑ เลือขาวมังกรเขียว 27
- ๑ เกียรติพลังงานน้ำรู้ 29

บทที่ 2 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมรอบบ้าน 31

- ๑ ต้นไม้ให้ทั้งคุณและโทษ 33
- ๑ สระน้ำเสริมบารมีและโชคลาภ 40
- ๑ เนินดินหลังเต่าเป็นมงคล 44
- ๑ รั้วบ้านที่สูงและทึบเกินไปเปรียบเสมือนกรงขัง .. 47
- ๑ เกียรติพลังงานน้ำรู้ 50

บทที่ 3 การออกแบบตกแต่งภายในอาคาร 51

- ๑ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า 53
- ๑ อุปกรณ์เครื่องเรือนภายในบ้าน 55
- ๑ น้อยแต่งาม 56
- ๑ เกร็ดพลังงานน่ารู้ 59

บทที่ 4 แสงธรรมชาติและความร้อน 61

- ๑ แสงสว่างธรรมชาติ 65
- ๑ เกร็ดพลังงานน่ารู้ #1 70
- ๑ เกร็ดพลังงานน่ารู้ #2 71

บทที่ 5 การรั่วไหลและการระบายของอากาศ 73

- ๑ การรั่วไหลและการระบายอากาศ 75
- ๑ ประตูหน้าและหลังบ้านไม่ควรอยู่ตรงกัน 78
- ๑ เกร็ดพลังงานน่ารู้ 83

บทที่ 6 บทส่งท้าย 87

ภาคผนวก 95

รายการอ้างอิงภาคผนวก 111

บรรณานุกรม 113

บทนำ

นับวันฮวงจุ้ยก็ยิ่งเป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เราได้ยินได้ฟังผู้คนพูดถึงฮวงจุ้ยอยู่บ่อยๆ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ รายงานข่าวอยู่เสมอว่าข้าราชการ นักการเมือง หรือท่านรัฐมนตรี เมื่อได้รับการเลื่อนยศหรือรับตำแหน่งใหม่ จะต้องปรับเปลี่ยนห้องทำงาน จัดเครื่องเรือน หรือทาสีห้องใหม่ เพื่อให้ถูกหลักฮวงจุ้ย หรือถูกโฉลกกับตัวเอง นักธุรกิจ พ่อค้า นายธนาคาร ต้องจัดวางอาคารสถานที่ทำงานให้ถูกทิศทาง ถูกต้องตามหลักฮวงจุ้ย ติดตั้งและปรับเปลี่ยนรูปปั้น น้ำพุ หรือการจัดสวนที่หน้าตึกสำนักงานตามคำแนะนำของซินแสหรือนักพยากรณ์ฮวงจุ้ย เพื่อเป็นสิริมงคล ส่งเสริมกิจการให้เจริญรุ่งเรือง นำโชคลาภมาสู่ตนเองและครอบครัว เหล่านี้ล้วนเป็นตัวอย่างความเชื่อของผู้คนที่ได้รับอิทธิพลจากคติความเชื่อทางฮวงจุ้ย ผู้คนเหล่านี้นับเป็นผู้ที่มีบทบาทและมีอิทธิพลชั้นนำผู้คนในสังคมได้อย่างมาก จึงไม่น่าแปลกใจที่ปัจจุบันจะมีผู้คนในสังคมให้ความสนใจและเชื่อถือฮวงจุ้ยเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ฮวงจุ้ยเป็นศาสตร์วิชาเก่าแก่ที่ถ่ายทอดมาจากชาวจีนเมื่อหลายพันปีมาแล้ว เป็นความเชื่อที่เกี่ยวกับการแสวงหาถิ่นที่อยู่อาศัย การศึกษาสภาพแวดล้อม ชัยภูมิ และที่ตั้งของอาคาร ให้ความสำคัญกับการจัดวางองค์ประกอบในบริเวณบ้าน การจัดสวน ปลูกต้นไม้ การจัดวางตำแหน่งของห้องพัก เครื่องเรือน และสุขภัณฑ์ต่างๆ ตลอดจนตำแหน่งที่เหมาะสมในการเจาะช่องประตู และหน้าต่างภายในบ้าน โดยมุ่งเน้นที่จะให้มนุษย์ได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับวิถีแห่งธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนและมีความสุข ด้วยการสั่งสมและสืบทอด

ภูมิปัญญาที่สืบเนื่องมาเป็นเวลากว่า 3,000 ปี จึงทำให้ศาสตร์วิชาทางฮวงจุ้ย มีข้อบัญญัติและรายละเอียดมากมายแตกต่างกัน และแบ่งเป็นสำนักวิชาที่สืบทอดความรู้ทางฮวงจุ้ยออกเป็นหลายสำนัก และแต่ละสำนักวิชาจะมีรายละเอียดและข้อกำหนดปลีกย่อยแตกต่างกันออกไป และเพิ่มเติมองค์ความรู้ที่ต้องนำมาใช้ประกอบกับฮวงจุ้ยอีกมากมาย เช่น ความรู้ทางโหราศาสตร์ อิทธิพลของดวงดาว การทำนายโชคชะตาราศีจากวัน เดือน ปีเกิด ตลอดจนเรื่องพระภูมิเจ้าที่และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เป็นต้น ซึ่งในรายละเอียดกล่าวว่า จะต้องปฏิบัติตามแนวทางใดนั้น จะขึ้นอยู่กับซินแสหรือนักพยากรณ์ฮวงจุ้ยที่ท่านเจ้าของบ้านเชื่อถือเป็นผู้แนะนำและกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ จะกล่าวถึงข้อบัญญัติทางฮวงจุ้ยเฉพาะในภาพรวมกว้างๆ เท่านั้น ไม่ลงเินรายละเอียดซึ่งมีเทคนิคมากมายและเป็นเทคนิคเฉพาะตัวของซินแสแต่ละท่านแต่ละสำนักที่จะปฏิบัติแตกต่างกันไป โดยจะกล่าวถึงแต่หลักการที่เป็นข้อกำหนดและข้อห้ามที่เราพบเห็นและได้ยินกันอยู่บ่อยๆ ผู้เขียนเลือกนำมาเฉพาะข้อกำหนดที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดการประหยัดพลังงานและสามารถอธิบายเชื่อมโยงถึงเหตุผลของข้อกำหนดเหล่านี้ได้ ด้วยหลักวิชาการทางด้านการอนุรักษ์พลังงานในอาคารเท่านั้น

สำหรับหลักการอนุรักษ์พลังงานที่จะได้กล่าวถึงในหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้เสนอแนวทางในการปฏิบัติอย่างง่ายๆ เพื่อที่จะลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคารลง โดยมีแนวทางปฏิบัติอยู่ 2 แนวทางหลักๆ คือ *แนวทางแรก* ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในระบบปรับอากาศลงโดยเน้นการปรับสภาพแวดล้อมรอบๆ บ้านให้เย็นสบาย ตลอดจนลดปริมาณความชื้นและความร้อนที่จะเข้ามาสะสมอยู่ในบ้าน *แนวทางที่สอง* คือลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในระบบไฟฟ้าแสงประดิษฐ์ลง โดยนำแสงธรรมชาติที่เหมาะสมเข้ามาใช้ในอาคารให้มากขึ้น ทั้งนี้พลังงานไฟฟ้าในอาคารนั้นจะถูกใช้ไปกับระบบปรับอากาศและระบบไฟฟ้าแสงประดิษฐ์ค่อนข้างมาก ถ้าสามารถลดการใช้พลังงานจากทั้ง 2 แหล่งนี้ได้ ก็จะช่วยลดปริมาณการใช้ไฟฟ้าในอาคารลงได้มากเช่นกัน

การประหยัดพลังงานไฟฟ้าในอาคารบ้านเรือนนั้น นอกจากจะทำให้เจ้าของบ้านได้ประหยัดค่าใช้จ่ายภายในบ้านลงแล้ว ยังมีส่วนช่วยเหลือประเทศชาติได้อย่างมาก เพราะอัตราการบริโภคพลังงานของประเทศไทยในปัจจุบันอยู่ในปริมาณที่สูงมาก และการจัดหาแหล่งพลังงานนั้นยังต้องนำเข้าจากต่างประเทศสูงถึงเกือบครึ่งหนึ่งของพลังงานรวมทั้งหมด ซึ่งนับเป็นภาระค่าใช้จ่ายที่มีมูลค่าสูงมาก และมีแนวโน้มว่าราคาของพลังงานจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ ประเทศชาติต้องสูญเสียงบประมาณเพื่อจัดหาพลังงานให้เพียงพอ กับความต้องการเป็นมูลค่ามหาศาลในแต่ละปี ดังนั้นถ้าเจ้าของบ้านทุกท่านร่วมมือกันลดปริมาณการใช้พลังงานในอาคารลงคนละเล็กละน้อย ก็จะมีส่วนช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของประเทศชาติได้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังจะมีส่วนช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์แหล่งพลังงานทางธรรมชาติไว้ เพื่อเป็นมรดกสำหรับลูกหลานในอนาคตที่ยั่งยืนสืบต่อไป

